

a mirror image, many countries are witnessing an erosion of trust in the state and its competence to correct or prevent distorted social or economic developments. Furthermore, the confidence that democracy is the appropriate political principle to solve the social and distributional problems associated with open global markets has also started to fade.²⁹

The challenge for business is to organize and use its power for the good of citizens around the world. Business does have enormous power to act responsibly and address the global issues with a human face. Business leaders should bring best moral values, because everybody in business is bearing responsibility: for the business, for the society..etc. The greater the prosperity achieved by a society, the more important immaterial values become – and the more customers there will be who take an interest in the social, ecological and political quality of actions of a company whose goods they purchase.³⁰ We do have immense ingenuity and power to prepare a brighter future.

Zdzisław Brodecki, Mirosława Myszke-Nowakowska

ZNACZENIE SYMBOLI W KULTURZE PRAWNEJ WSPÓŁCZESNEJ EUROPY

Językiem komunikacji w Europie „zjednoczonej w różnorodności” oraz podstawą do dyskusji na temat przyszłości Europy staje się symbolika Unii Europejskiej; usuwa ona w cień wykładnię tekstualną, a rzuca światło na wykładnię zgodną z treścią i celem prawa Unii.

Patrząc na 10 lat Polski w Unii Europejskiej, trudno jest przecenić znaczenie różnych symboli, alegorii i metafor, które ułatwiają zrozumienie idei i konkretyzujących je standardów (zasad i praktyk), które kształtują kulturę prawną współczesnej Europy pod auspicjami Unii Europejskiej i Rady Europy.

Komunikowanie się za pomocą architektonicznych cudów świata jest pomocne w dyskursie, jaki toczy się ponad granicami poszczególnych narodów. Historia udowodniła, że człowiek zawsze starał się uczynić swoją egzystencję znaczącą, a architektura tłumaczy te znaczenia w sposób przemawiający do wyobraźni. Jej język jest uniwersalny, komunikatywny. Wiele symboli odnosi się do mitu zjednoczenia, przedstawiającego “zbieżność przeciwieństw” albo aspirację do najwyższej jedności. Proces europejskiej “integracji poprzez prawo” jest właśnie symbolem złączenia. Dzisiejszy proces integracji ma charakter uniwersalny, gdyż pojawił się jednocześnie na każdym kontynencie, uzupełniony przez proces globalizacji międzynarodowych stosunków gospodarczych.

²⁹ Spiegel online, July 2008, July 3 www.spiegel.de/poloitk/deutschland/0,1518,563013,00.html.

³⁰ P. Pruzan, *Corporate Reputation: Image and Identity*, “Corporate Reputation Review” 2001, vol. 4, nr. 1, p. 51.

Jednym z przykładów cudów architektury jest katedra Gaudiego "Sagrada Familia". Dostrzeżenie symboliki w katedrze pozwala zrozumieć, iż *acquis communautaire* znaczy nie tyle wiedzę, co „rodzenie się” czegoś nowego według oryginalnych założeń, pozwala dostrzec wartości kulturowe i symboliczny sens oraz kierunek, do którego Unia zmierza. Innym przykładem wspaniałej symboliki architektury jest Luwr. Wybór Luwru na symbol instytucji Unii Europejskiej był podyktowany jego znaczeniem w okresie Wielkiej Rewolucji Francuskiej. Podobnie jak Unia Europejska, pałac ten wzbudzał wiele kontrowersji już podczas budowy, a dziś jest uważany za arcydzieło architektury.

Z drugiej strony, w odniesieniu do mitów, już tytuły ksiązek wchodzących w skład tryptyku (*Europa sędziów*, *Europa urzędników*, *Europa przedsiębiorców*) sugerują personifikację całości, ukazującej głównych aktorów europejskiej sceny. Części ogólne ksiązek symbolizuje człowiek, Leonardo da Vinci, z racji kulturowej więzi „człowieka o doskonałych proporcjach z problematyką tryptyku.

Prawo materialne symbolizuje w tryptyku mit Prometeusza niosącego ogień. Uwolnienie Prometeusza przez Herkulesa wyraża bowiem skuteczność procesu sublimacyjnego i jego rezultat. W kontekście prawa można mówić o sublimacji „praw i wolności” jednostki i ochrony „dóbr wspólnych”. Natomiast symbolem prawa ustrojowego jest w tryptyku Atlas – człowiek silny, niosący na swych barkach cały glob. Z nim wiąże się status prawny jednostki wyemancypowanej w każdej sferze prawa, status prawny władz (racjonalnego prawodawcy i sprawnego rządu) i status prawny organów wymiaru sprawiedliwości. Relacje między tymi trzema podmiotami tworzy nowy obraz tzw. trójpodziału władz. Jest on wielowymiarowy, bowiem przedstawia relacje w układzie wertykalnym (władze krajowe, władze ponadnarodowe i władze światowe) i w układzie horyzontalnym (gdzie zaczyna występować w postaci zasady równoważenia władz, co uwidacznia się w Unii Europejskiej).